

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Wetenswaardigheden #9 | medio januari - begin april '20

Geplaatst op 16 april 2020

Hierbij presenteren we graag de volgende versie van onze 'wetenswaardigheden'. Periodiek geven we via de wetenswaardigheden op een andere manier inzicht in waar zoal aan gewerkt wordt in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg en waar dat zoal toe leidt. Een overzicht op hoofdpunten.

Via onze website kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij één of meer van onderstaande onderwerpen. Via de [thema's](#), [deelnemerspagina's](#), trefwoorden bij berichten, of via de zoekfunctie.

Door de corona-crisis zijn sinds begin maart een groot aantal voorgenomen activiteiten in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg stil komen te liggen. Prioriteit nummer 1 is de bescherming en veiligheid van bewoners en medewerkers. Ondanks deze periode vertellen wij graag enkele noemenswaardige wetenswaardigheden.

Deelnemers

Santé Partners haakt per 1 april aan. De organisatie had eerder besloten niet meer deel te nemen in de beweging, maar kwam nu op dit besluit terug.

In totaal nemen 24 verpleeghuizen deel. Voor meer informatie over de deelnemende organisaties, zie deze pagina op ons platform www.radicalevernieuwing.nl/deelnemers/

Voortgangsbijeenkomst bestuurders en coördinatoren in de beweging

Op 4 maart jl. was een energieke bijeenkomst, waarin de trekkers iedereen kort hebben geïnformeerd over de voortgang in de verschillende actieteams. Twee keer per jaar organiseren we zo'n voortgangsbijeenkomst, waarbij alle deelnemende organisaties aanwezig zijn. Daar maken we de agenda voor het komende half jaar. We bepalen tijdens die bijeenkomst wie het besprokene doorzet in concrete acties. De volgende bijeenkomst is op 7 oktober a.s.

Tijdens deze bijeenkomst is aandacht gevraagd voor onder meer de volgende punten:

- In 2018/2019 was een actie-onderzoek met de **ondersteunende diensten**, met de vraag: wat betekent de vernieuwing in de verpleeghuiszorg voor hoe de ondersteunende diensten te werk kunnen gaan. 13 organisaties namen hieraan deel, onder begeleiding van Jaap Peters (De Limes). De verschillende organisaties bleken met heel eigen dynamieken te maken te hebben. Dus elke organisatie legde een ander traject af in dit onderzoek. Tegelijkertijd werkt iedereen aan het centraal leren stellen van de leefwereld van bewoners, naasten en medewerkers. De opgedane inzichten worden momenteel uitgewerkt in een publicatie. De vraag om op één of andere manier een vervolg te geven aan dit traject werd gesteund. Zodra de publicatie gereed is, wordt een vervolg voorbereid door de volgende organisaties: Amstelring De Rietvinck, Brentano, Riederborgh, Viattence, De Leyhoeve en De Riethorst Stromenland. Meer informatie over het al afgelegde traject lees je [op ons platform](#).
- De **Landelijke Inspiratiebijeenkomst** op [9 november](#) a.s. wordt voorbereid door Topaz, Sensire, Brentano en LOC.
- We hebben met elkaar afgesproken dat ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid in **media** persoonlijk kan reageren op actuele situaties. Wanneer het thema de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg raakt, is het helpend om erbij te vermelden dat de organisatie deelneemt in deze beweging. We hoeven het niet met elkaar eens te zijn, in de beweging zijn we gericht op de inhoudelijke vernieuwing in de verpleeghuiszorg, we houden ons niet bezig met belangenbehartiging. Wie dat wil kan altijd even sparren over communicatie in de media in relatie tot Radicale vernieuwing met Douwe Dronkert (communicatie-generator Radicale vernieuwing): d.dronkert@loc.nl of 06-15149585.
- In november jl. is afgesproken dat andere organisaties bij het **kernteam** kunnen aanschuiven, als zij belangstelling hebben voor een bepaald thema. Dit blijkt voor de vorming en slagvaardigheid van het kernteam niet helpend. We zien daarom hiervan af.
- We gaan **LinkedIn** nog actiever gebruiken om informatie vanuit de deelnemende organisaties en vanuit de beweging met elkaar te delen en te verspreiden. LOC neemt het initiatief om de bestaande LinkedIn-groep hiervoor te gaan benutten.

[Bekijk hier](#) het uitgebreide (sfeer)verslag met foto's.

Radicale vernieuwing zorgonderwijs

Op 30 januari jl. heeft een vertegenwoordiging van het actieteam Radicale vernieuwing de publicatie

Radicale vernieuwing zorgonderwijs overhandigd aan Marcelis Boereboom, directeur-generaal bij het Ministerie van onderwijs. We vinden het van groot belang om OCW te betrekken bij de vernieuwing. We hebben gemerkt hoe helpend het is dat het ministerie van VWS de beweging steunt. Ook bij het oplossen van knelpunten in wet- en regelgeving. OCW kan eenzelfde functie vervullen voor het onderwijs.

Marcelis Boereboom reageerde positief en realiseert zich dat het veel vraagt om de verpleeghuiszorg te vernieuwen. Dat vraagt maatwerk voor iedereen: voor bewoners, hun naasten, medewerkers en voor de zorgorganisaties. En het vraagt dus ook maatwerk voor docenten en onderwijsorganisaties.

In het zorgonderwijs moeten de leervragen van studenten centraal kunnen staan, op basis van de ervaringen die zij zelf opdoen in de praktijk. Het vraagt om rekening te houden met hun unieke levenservaring. Hoe zorg je ervoor dat iedereen eigen leerweg kan gaan en toch een diploma krijgt dat in heel Nederland geldig is? Het begint voor de zorg- en onderwijsorganisaties met een gezamenlijke visie op zorg en de bereidheid om als onderwijsorganisaties responsief te zijn. Dat vraagt bestuurlijke lef, partnerschap en doorzettingsvermogen, werd in het gesprek geconcludeerd.

In tijdschrift Zorg & Zeggenschap verscheen een wat uitgebreider artikel over dit gesprek en de overhandiging, dat is [hier te lezen](#).

De bijeenkomst van het actieteam Radicale vernieuwing zorgonderwijs op 17 maart jl. is vanwege de corona-virus geannuleerd. Volg de ontwikkelingen (ook sinds de start van de beweging) op het gebied van onderwijsvernieuwing op www.radicalevernieuwing.nl/themas/onderwijs

Vrijheid en veiligheid voor het levensgeluk van bewoners

Het actieteam Vrijheid en veiligheid wil vanuit de visie van de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg omgaan met de nieuwe wet zorg en dwang. Er is in de afgelopen maanden door de trekkers van dit actieteam en LOC een document opgesteld met concrete aanbevelingen. Het plan is om 2020 – het overgangsjaar voor deze wet – te beschouwen als een ‘pilotjaar’ en, op basis van de aanbevelingen in het document, ervaringen en inzichten op te doen en deze uit te wisselen.

Op 27 januari jl. was een overleg van de trekkers van het actieteam en LOC met Theo van Uum en Marie Claire de Vries, directie Langdurige zorg van VWS, om dit te bespreken. De conclusie van dit gesprek is dat VWS met ons de zoektocht aan gaat. VWS is positief over het initiatief om een pilotgroep van organisaties te vormen en wil actief meekijken, hierover het gesprek voeren met de inspectie én helpen om eventuele knelpunten op te lossen. De verwachting is dat de ervaringen, inzichten en resultaten mee zullen worden genomen bij de besluitvorming en eventuele wijzigingen rond de wet.

Op 26 februari jl. was de eerste bijeenkomst van het actieteam, waarin we met elkaar hebben besproken wat de aandachtspunten en onderzoeksvragen in deze pilot zijn. En ieder heeft inbreng gehad over de vraag hoe we het verloop van deze pilot in de deelnemende verpleeghuizen kunnen monitoren, hoe we elkaar kunnen inspireren en van elkaar kunnen leren.

Afgesproken is dat de trekkers van dit actieteam de aandachtspunten en onderzoeksvragen omzetten in een aantal opdrachten voor het gehele actieteam én voor enkele kleinere onderzoeksgroepen. Alle deelnemende zorgorganisaties in de beweging zijn vervolgens geïnformeerd over de pilot, met de vraag wie belangstelling heeft om deel te nemen. Bij belangstelling is het van belang om het advies hierover van de cliëntenraad te vragen: zij moeten hiermee instemmen.

De corona-crisis zorgde vervolgens voor vertraging. Vanuit LOC zal bij de deelnemers van dit actieteam nagaan wat in deze periode nog haalbaar is en wat uitgesteld moet worden totdat we weer in rustiger vaarwater komen. Via deze themapagina op ons sociaal platform zijn de ontwikkelingen (ook van de afgelopen maanden) van dit actieteam te volgen – en is het document met aanbevelingen te downloaden:

www.radicalevernieuwing.nl/vrijheid

Betrekken van omgeving van het huis

Op 16 januari jl. was de eerste bijeenkomst van dit actieteam in 't Zorghuus in Ysselsteyn. 't Zorghuus is een inspirerend voorbeeld als het om de verbinding met de lokale gemeenschap gaat. Hoe kun je zorgen dat de gemeenschap zelf aan zet blijft in de verpleeghuiszorg, daar ging het gesprek over. Zorgorganisaties zijn van oudsher gewend om zelf alles te organiseren. Dat kan anders: het dorp of de wijk bepaalt wat er gebeurt en levert daar zelf een bijdrage aan.

Gepleit is om niet alleen naar het verpleeghuis te kijken, maar ook naar mensen die juist graag in hun eigen huis willen blijven wonen. Hoe kun je dit als gemeenschap mogelijk maken? Het gaat om de basishouding, waarin je als zorgorganisatie dienend bent aan de lokale samenleving.

Er zijn door de deelnemers van dit actieteam praktische ideeën uitgewisseld om elkaar te helpen. [Lees hier](#) een artikel in tijdschrift Zorg & Zeggenschap over de start van dit actieteam.

De volgende ontmoeting zou bij Sensire plaatsvinden, in Waterrijk in Doetinchem. Een gebouw waar ouderen in nauwe verbinding staan met de wijk eromheen. Deze bijeenkomst is door de corona-crisis uitgesteld. Ontwikkelingen van dit actieteam zijn ook te volgen via een speciale themapagina op ons sociale platform: www.radicalevernieuwing.nl/themas/betrekken-omgeving

Onderzoek in de beweging

Onderzoek kan helpend zijn bij de vernieuwing in de verpleeghuiszorg. Denk maar aan onderzoeksvragen zoals: wat zijn de werkzame principes in dit verandertraject? Wat is van betekenis in de relatie tussen bewoners, naasten en medewerkers? De resultaten en inzichten bieden steun bij vervolgstappen in het verpleeghuis en in de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg.

Om deze reden hebben de onderzoekers en belangstellende projectleiders/coördinatoren binnen de beweging elkaar al enkele keren ontmoet om hun ervaringen en inzichten uit te wisselen. Op 10 maart jl. is tijdens een bijeenkomst met elkaar in kaart gebracht welk relevant onderzoek er plaats vindt en hoe we de impact hiervan binnen de deelnemende organisaties en binnen de beweging kunnen vergroten.

De actie-onderzoeken bij Sensire/Surplus en bij Topaz hebben plaatsgevonden en zijn afgerond. In september a.s. is een bijeenkomst met de bestuurders, coördinatoren en onderzoekers van deze organisaties om met elkaar te bespreken wat we van de resultaten van deze onderzoeken kunnen leren.

De voorbereidingen voor de volgende publicatie Zicht op vernieuwing 4 zijn gestart. In deze publicatie zal aandacht besteed worden aan de ervaringen, inzichten en resultaten van onderzoek en van de actieteams in de beweging.

Allerlei onderzoekers hebben in de afgelopen jaren ook via onze communicatie al inzichten, ervaringen en resultaten gedeeld van onderzoek dat wordt uitgevoerd in het kader van de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg. Dat is gebundeld op deze themapagina op ons platform:

www.radicalevernieuwing.nl/themas/onderzoek

Bestuurlijke leernetwerken

De geplande bijeenkomsten van de drie bestuurlijke leernetwerken zijn vanwege het corona-virus uitgesteld tot na de zomer.

De laatste bijeenkomst van één van de leernetwerken was op 13 januari jl. bij CZ in Tilburg. Het thema was: zo lang mogelijk thuis wonen. Met de vraag: Draagt een modulair pakket thuis (MPT) en volledig pakket thuis (VPT) bij aan de ambitie in de beweging Radicale vernieuwing om aan te sluiten bij wat van betekenis is voor cliënten, hun naasten en medewerkers? Roger Ruijters, bestuurder bij Envida in Maastricht, was gast en heeft zijn verhaal verteld over de zorg die vanuit zijn organisatie met behulp van deze financieringsvormen wordt geboden. De wachtlijsten voor opname in het verpleeghuizen dalen als een gevolg hiervan.

In [dit achtergrondartikel](#) dat we eerder publiceerden is meer te lezen over het ontstaan van de bestuurlijke leernetwerken, met motivaties van enkele deelnemers.

Actieteam ambassadeurschap, zichtbaarheid en landelijke impact

Op 3 februari jl. was de eerste bijeenkomst van dit actieteam. Met elkaar is de discussie gevoerd op welke manieren we meer en beter kunnen laten zien wat er binnen de deelnemende organisaties en in beweging

gaande is, zodat we de impact van de beweging gaandeweg kunnen gaan vergroten.

De conclusie was: We kunnen explicieter en extravertter zijn door in en vanuit de deelnemende organisaties, de actieteams en vanuit de beweging meer resultaten te laten zien en ook een mening te durven geven. We gaan elkaar 'zetjes' geven om actiever te communiceren. En hierbij ook actief de relaties te benutten, die iedereen afzonderlijk heeft.

We kunnen elkaar helpen. Als iemand wel de aangewezen persoon is om te communiceren, maar bijvoorbeeld niet kan schrijven is er hulp mogelijk van anderen. Zo kunnen organisaties elkaar helpen en LOC kan helpen. Belangrijk om elkaar actief te benaderen.

Communicatie-activiteiten

Noemenswaardig in aanvulling op bovenstaande activiteiten:

- Allerlei acties en resultaten vanuit actieteam ambassadeurschap ([zie deze notitie](#) van het actieteam – enkele beschreven activiteiten zijn uitgesteld in verband met corona-maatregelen)
- In de eerste helft van maart zochten zorgorganisaties in onze vernieuwingsbeweging onderling contact met de vraag hoe het gaat – gezien de snelle opvolging van corona-maatregelen. Zij namen het initiatief om elkaar te helpen door informatie over omgang met het virus uit te wisselen. Op radicalevernieuwing.nl is daar een themapagina voor gemaakt, [zie hier](#). Deelnemende zorgorganisaties kunnen hun informatie delen via radicalevernieuwing@loc.nl, de informatie is voor iedereen beschikbaar.
- Samen verbeteren door actie-onderzoek | [Verslag masterclass](#) Radicale vernieuwing bij Topaz op congres Zoek het uit!
- Interviews Radicale vernieuwing op Skipp: [3 jaar vernieuwen](#).
- 'Ze merkt dat door de beweging mensen veeleisender worden. Er kan meer, er gebeurt meer en dat smaakt naar meer.' Vernieuwingscoördinator Topaz over 3 jaar vernieuwen [in blog](#).
- 'Heddu ze al gevraagd?!' Surplus over 3 jaar vernieuwen. [Naar de blog](#).
- Sinds medio november is het aantal abonnees op onze maandelijkse nieuwsbrief gestegen van zo'n 1000 tot 1031

Meer weten

Op www.radicalevernieuwing.nl kun je allerlei achtergrondinformatie vinden bij een of meer van bovenstaande onderwerpen. Via de thema's, deelnemerspagina's, trefwoorden bij berichten. Of via de zoekfunctie. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan [hier](#), en voor de maandelijkse nieuwsbrief Waarde-vol onderwijs® [hier](#).

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Vrijheid en veiligheid voor levensgeluk cliënten](#), [Onderzoek](#), [Vernieuwing onderwijs](#), [Beweging verbreden en verdiepen](#), [Samenwerken vanuit een gedeelde visie](#), [Betrekken directe omgeving](#),

[Overige onderwerpen](#)

, Vernieuwend besturen en toezicht houden

Trefwoorden: 't Zorghuus, Brentano, Communicatie, De Leyhoeve, De Riethorst Stromenland, Riederborgh, Santé Partners, Sensire, Surplus, Topaz, Viattence, Wetenswaardigheden, Zorgkantoren